

POSTANOWIENIE

19 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 19 grudnia 2023 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K. C.

przeciwko P. W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej K. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z 23 listopada 2022 r., XXVII Ca 939/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia powodowi do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Powód K. C. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 23 listopada 2022 r., wydanego w sprawie przeciwko P. W. o zapłatę.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powód wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, na potrzebę dokonania wykładni art. 445 § 1 k.c. oraz podniósł, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący wyjaśnił, że Sąd rozpoznający sprawę nie ustalił

w dostateczny sposób zdarzenia, z którego wywodzi roszczenie odszkodowawcze, a także – niezależnie od tego, że na podstawie art. 445 § 1 k.c. sądy powszechne zasądzają bardzo zróżnicowane kwoty zadośćuczynienia, co – jego zdaniem – wymaga ujednolicenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał już, że powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. – zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z 14 września 2012 r., I UK 218/12), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13). Istotne zagadnienie prawne należy zatem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14).

Skarżący nie uczynił zadość tym wymaganiom. Nie sformułował bowiem w ogóle konkretnego zagadnienia przypominającego pod względem formy pytania

prawne zadawane przez sądy powszechne na podstawie art. 390 k.p.c. Odnosił się jedynie do tematyki związanej z występującym w jego sprawie zagadnieniem prawnym, czyli do sposobu ustalania kwoty zadośćuczynienia. Takie uzasadnienie nie jest wystarczające, by w ogóle Sąd Najwyższy mógł przystąpić do badania, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

Natomiast oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że określony przepis prawa, będący źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Wątpliwości te i rozbieżności należy przytoczyć, przedstawiając ich doktrynalne lub orzecznicze źródła. Konieczne jest wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej. Powołanie się na omawianą przesłankę wymaga również wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa (zob. m.in. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II PSK 193/21; oraz z 20 stycznia 2022 r. I CSK 790/21).

Wątpliwości skarżącego dotyczyły kryteriów służących do ustalania wysokości zadośćuczynienia na podstawie art. 445 § 1 k.c. Zważywszy, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien decydować rozmiar doznanej krzywdy: stopień cierpień (ich intensywność, czas trwania, nieodwracalność następstw i inne podobne okoliczności), to niewymierny charakter tych okoliczności sprawia, że sąd przy ustalaniu rozmiaru krzywdy i tym samym sumy zadośćuczynienia ma pewną swobodę (zob. np. postanowienie SN z 30 sierpnia 2023 r., I CSK 5221/22). Z kolei o zasadności apelacji bądź skargi kasacyjnej kwestionującej wysokość przyznanej z tego tytułu sumy pieniężnej można mówić wówczas, gdy w stanie faktycznym danej sprawy, wysokość ta jest rażąco zaniżona albo zawyżona (zob. postanowienie SN z 28 lipca 2023 r., I CSK

3829/22). W sprawie nie występują zatem wątpliwości, na jakie powołuje się skarżący. W jego opinii Sąd odwoławczy w niedostateczny sposób odwołał się do kryteriów charakteryzujących poniesioną przez niego krzywdę, co skutkowało ostatecznie niezasądzeniem na jego rzecz jakiegokolwiek zadośćuczynienia. Takie rozumowanie nie odpowiada prawdzie, ponieważ w stanie faktycznym ocenianej sprawy nie ustalono, by powód w ogóle poniósł jakąkolwiek krzywdę, za którą winę ponosi pozwany. Ten fakt, nie zaś błędny sposób interpretowania kryteriów wysokości zadośćuczynienia zadecydował bowiem o jego nieprzyznaniu.

Natomiast zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia wskazanego przepisu prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11).

Uzasadnienie przedstawione przez skarżącego nie odpowiada tym wymaganiom. Poza wadami wymienionymi już powyżej, stanowi ono polemikę z ustaleniami faktycznymi badanej sprawy. Wobec zaś jednoznacznej treści art. 398³ § 3 k.p.c., z procesowej podstawy kasacyjnej wyłączone są zarzuty dotyczące okoliczności faktycznych sprawy.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie.

AD

[a!]